

Οδοιπορικό στο
«άλλο», ζεστό και
ανθρώπινο πρόσωπο
της μεγαλύτερης
αμερικανικής πόλης.

ΤΟΥ ΠΑΝΙΚΟΥ ΠΑΙΟΝΙΔΗ

ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ Η πατρίδα των ξένων

ΑΔ 1.38

→ Η Νέα Υόρκη, όσο παράξενα και να ηχεί αυτό που θα πω, έχει ένα ζεστό, ανθρώπινο πρόσωπο. Παραδοξότητα θα πει κανείς. Πώς μπορεί αυτή η πόλη που έχει σπάσει όλα τα ρεκόρ στο έγκλημα, αυτό το τέρας του τσιμέντου, που αιχμαλωτίζει ουρανό και αέρα, να έχει ανθρώπινο πρόσωπο; Κι όμως. Στη σκιά των ουρανοξυστών, εκεί όπου λειτουργεί η ανθρώπινη επικοινωνία, όλα κυλούν σε άλλα μέτρα. Στα λεωφορεία, στον υπόγειο, στις υπηρεσίες, τα πρόσωπα έχουν τις χαρακίες μιας ζωής βασανισμένης. Είναι μαύροι, μελαψοί, κίτρινοι αρκετοί απ' αυτούς κι η προσφορά είναι, σε πολλές περιπτώσεις, ξενική κι ούτε το κρύβουν. Γι' αυτό κι εσύ, ο ξένος επισκέπτης, νιώθεις άνετα, δε χρειάζεται να προσποιηθείς.

.Ιούνης του '95. Σύντομο ταξίδι επιστροφής στην πόλη που την είχα γνωρίσει καλά τρία χρόνια πιο πριν. Κάποιοι φίλοι μάς προσκαλούν σε βιετναμέζικο εστιατόριο του Τσαϊνατάουν. Μεγάλη η παρέα κι ανάμεσά τους και δυο μη Αμερικανοί συγγραφείς. Ένας Λονδρέζος, ο Τζον, που έχει ήδη μυθιστορήματα στο ενεργητικό του κι ένας Ελβετός, από τη Ζυρίχη, ο Κρις, που έχει γράψει και θέατρο και σενάρια χωρίς όμως να έχει καταφέρει ακόμα να τα πωλήσει. Και ο Τζον κι ο Κρις τρεις μήνες του χρόνου, τους περνούν στη Νέα Υόρκη.

Λέει ο Τζον:

– Το Λονδίνο μετά τις 11 είναι νεκρό! Το Παρίσι απ' την άλλη όση ομορφιά και να 'χει δεν είναι για να το ζεις. Είναι πανάκριβο και νιώθεις συνεχώς τουρίστας. Στη Νέα Υόρκη είναι αλλιώς. Εδώ μπορείς να ζήσεις και με τις παντόφλες ακόμα!

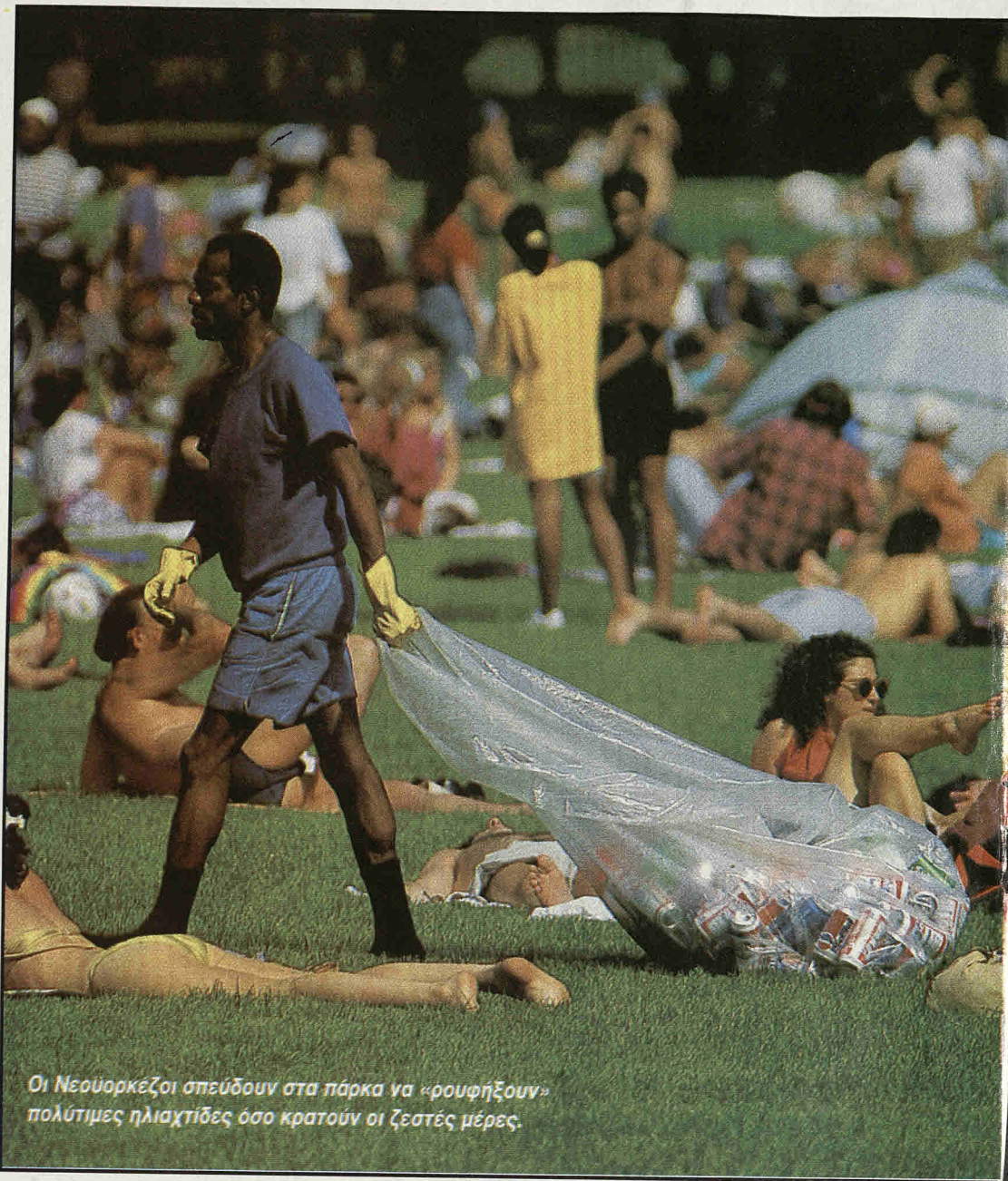
Ενοικιάζει ένα δωμάτιο στο Γκρίνουϊτς Βίλεϊτς, απομονώνεται και γράφει. Κι όταν θέλει να πάρει αέρα βγαίνει στους κατάμεστους δρόμους.

Το ίδιο κάνει κι ο Κρις, μόνο που του χρειάζεται κι ένα κουτσοδούλι για τα προς το ζην. Που δεν είναι δύσκολο να το βρει.

Συζητάμε και με την Ελέν τις εμπειρίες αυτές. Γεννημένη στο Παρίσι η Ελέν από μητέρα Ελληνίδα και πατέρα Ισπανό, και με σπουδές φιλολογικές, εγκαταστάθηκε τελικά στη Νέα Υόρκη, όπου αφιερώθηκε στο θέατρο και τον κινηματογράφο. Ξέρει, λοιπόν, από κοντά τα προβλήματα του χώρου, τη σκληρότητά του. Κι όμως εξακολουθεί να πιστεύει πως η πόλη αυτή προσφέρει μεγαλύτερες δυνατότητες στο νέο καλλιτέχνη ν' ανοίξει κάποιο δρόμο.

ΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ

Ο Τζον Κάλλας ή Γιάννης Καλογερόπουλος – ο πατέρας του ήταν Μανιάτης – είναι ένας παλιός Νεοϋορκέζος φίλος. Καθηγητής σε θέματα τηλεπικοινωνίας, θεατρικός συγγραφέας και για χρόνια Πρόεδρος των

Οι Νεοϋορκέζοι σπεύδουν στα πάρκα να «ρουφήξουν» πολυτιμες ηλιαχτίδες όσο κρατούν οι ζεστές μέρες.

Ελληνοαμερικανών συγγραφέων, ξέρει τους πάντες και τα πάντα. Μέσα από το κομπιούτερ του διοχετεύονται εκατοντάδες επιστολές για το Κυπριακό προς γερούσιαστές, πολιτειακούς βουλευτές και άλλους παράγοντες. Τώρα επιμένει να πάμε στο καινούργιο του στέκι, στη Λέσχη **Player**, στην πλατεία του Γκράμερσι Παρκ. Το κτίριο, παραδοσιακό, απ' εκείνα τα λιγοστά που διατηρήθηκαν στο Μανχάταν, είναι προσφορά, το 1877, ενός πάμπλουτου επιχειρηματία προς τους καλλιτέχνες. Στις μεγάλες, άνετες αίθουσές του είναι σίγουρο πως θα συναντήσει ο επισκέπτης γνωστά ονόματα, παραγωγούς, σκηνοθέτες, ηθοποιούς. Στους τοίχους πορτρέτα, φωτογραφίες, επιστολές διασημοτήτων που υπήρξαν κάποτε μέλη.

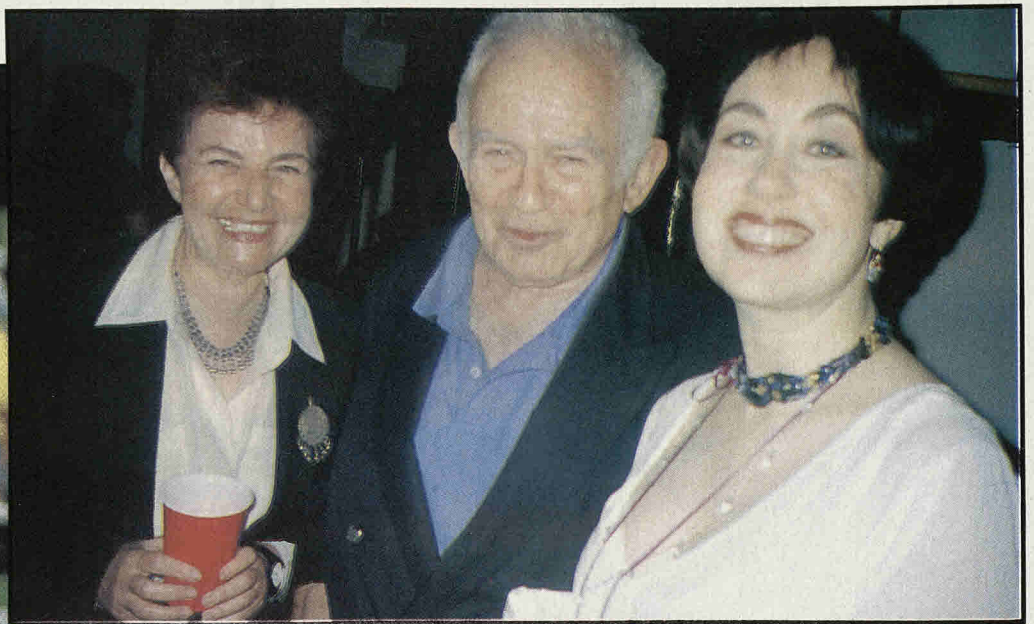
ΕΝΑΣ ΜΕΞΙΚΑΝΟΣ... ΚΕΦΑΛΛΟΝΙΤΗΣ

Με τον Τζον θα πηγαίναμε και σ' ένα άλλο στέκι που το επισκέπτεται καθημερινά έτσι

όπως ξεκινά πρωί-πρωί, παρά τα 75 του χρόνια, από το σπίτι του, στον 4ο δρόμο ανατολικά για να πάει στη Λέσχη. Κάπου στο ενδιάμεσο, στο 14ο δρόμο, βρίσκεται το μεξικανικό εστιατόριο «Πέντρο Παράμο». Ιδιοκτήτης είναι ένας Κεφαλλονίτης, ο Ρήγας Καππάτος, που όργωσε τις θάλασσες δουλεύοντας στα καράβια, σπούδασε με πάθος τη λογοτεχνία, παντρεύτηκε Ισπανίδα, έμαθε τα Ισπανικά στην εντέλεια κι αφιέρωσε κάμποσο από το χρόνο του μεταφράζοντας λατινοαμερικανική ποίηση. Μετάφρασε Πάμπλο Νερούντα, ετοίμασε ανθολογίες, βιβλία του κυκλοφόρησαν στην Ελλάδα.

Στο εστιατόριο, γύρω από ένα καυτό μεξικανικό μενού, ανακαλύψαμε κοινούς φίλους, το Νίκο Καββαδία και θυμηθήκαμε ωραία ανέκδοτα από την ανεπανάληπτη ζωή του και το έργο του Κόλια. Ανακαλύψαμε επίσης και τη μεγάλη αδυναμία του καινούργιου φίλου για τους γάτους. Όταν το βράδυ ρούφηξα τον Αθηνούλη του με την

Ο Αμερικανός συγγραφέας Νόρμαν Μείλερ, η Πάτι Ίθαλντ, Εκτελεστικός Πρόεδρος του Ακτορς Στούτιο και η Έλλη Παιονίδου.

Ο προσωπικός φωτογράφος του Κένετι, Ζακ Λου με την Ελληνοϊταλίδα ηθοποιό Ελέν Καρντόνα και την Έλλη Παιονίδου.

αφιέρωση, πως επρόκειτο για γατί που πίστευε ότι είναι άνθρωπος, άγγιξα τον πυθμένα της ευαισθησίας του.

Η ΔΟΛΟΦΟΝΙΑ ΤΟΥ ΚΕΝΕΤΙ

Τώρα στο καινούργιο ταξίδι παίρνουμε μαζί μας κι έναν καινούργιο φίλο, τον Ζακ Λου, γνωστό όνομα στο χώρο της φωτογραφίας. Στα χρόνια του Τζον Κένετι, ο Ζακ Λου βρισκόταν στον άμεσο περίγυρο του, συνεχώς πλάι του στο Λευκό Οίκο στις ώρες της δουλειάς, των συσκέψεων, της ανάπαυσης. Απ' εκείνη την τόσο κοντινή επαφή βγήκαν χιλιάδες φωτογραφίες, δεκάδες λευκώματα, οργανώθηκαν εκθέσεις, που περιοδεύουν από χώρα σε χώρα.

Κάποτε, πριν από χρόνια, ο Ζακ είχε επισκεφθεί και την Κύπρο. Εργαζόταν τότε για μεγάλα περιοδικά και πρακτορεία. Γι' αυτό και τον ενδιαφέρει πώς είναι η σημερινή Κύπρος και το εννοεί όταν μας λέει πως θα 'θελε να ξανάρθει.

Ο Πανίκος Παιονίδης στο μεξικάνικο εστιατόριο του Μανχάταν με τους συγγραφείς Τζον Κάλλας και Ρήγα Καππάτο.

★ Give my Regards to Broadway ★

**Στο Μπρόντγουεϊ, τη νεοϋορκέζικη περιοχή των θεάτρων, το δρόμο των ονείρων...
Ο καθένας θέβαια με τα δικά του όνειρα...**

Εκείνες ακριβώς τις μέρες του Ιούνη στους λογοτεχνικούς κύκλους της Νέας Υόρκης συζητιούνταν το νέο μυθιστόρημα του Νόρμαν Μέιλερ για τον Λι Όσβαλντ και τη Ρωσίδα σύζυγό του τη Μαρίνα, που τ' όνομά τους δέθηκε άμεσα και με τραγικό τρόπο με τη δολοφονία του Τζον Κένετι.

Ο Νόρμαν Μέιλερ ήταν παλιά γνωριμία για μας, από το '91-'92 όταν τον συναντούσαμε στο Άκτορς Στούτιο και θαυμάζαμε την πνευματώδη κουβέντα του. Τότε το βιβλίο που

συζητιόταν στους λογοτεχνικούς κύκλους ήταν το προηγούμενο ογκώδες μυθιστόρημα του Μέιλερ, το «Φάντασμα του Χάρλοτ», που συνιστούσε ένα πανόραμα της εποχής του ψυχρού πολέμου με τον εξοντωτικό, βρόμικο πόλεμο των μυστικών υπηρεσιών των ΗΠΑ και της Σοβιετικής Ένωσης. Από τότε γνώριζα πως προετοίμαζε μια καινούργια φιλόδοξη δουλειά. Πηγαίνονταν συχνά στη Μόσχα.

Το καινούργιο βιβλίο είναι ακριβώς το αποτέλεσμα εκείνων των επισκέψεων. Έψαξε

με μανία τα αρχεία της Γκα-Γκε-Μπε, που είχαν εκτεθεί πια σε κοινή θέα.

Η ευκαιρία για την καινούργια συνάντηση με τον Μέιλερ δόθηκε όταν η κοινή μας φίλη, η Πάτι Ίβαλντ, που για χρόνια ήταν ο Εκτελεστικός Διευθυντής του Άκτορς Στούτιο, οργάνωσε το πάρτι γενεθλίων της. Κόσμος πολύς, πολλοί οι φίλοι, σκηνοθέτες, ηθοποιοί, συγγραφείς, άλλοι περισσότερο κι άλλοι λιγότερο γνωστοί κι ανάμεσά τους κι ο Νόρμαν, που διατηρεί, παρά τα χρόνια, την όψη και το καλούπι του πυγμάχου, του βίτσιου δηλαδή των νεανικών του χρόνων. Μόλις είχε επιστρέψει από μεγάλη, εξαντλητική περιοδεία για την προβολή του βιβλίου του κι όταν κάποιος τον ρώτησε πώς πάει το βιβλίο, η απάντησή του ήταν κοφτή: «Είναι το τελευταίο πράγμα για το οποίο θα ήθελα να μιλήσω». Είχα ακούσει πως οι πωλήσεις δεν πάνε και τόσο καλά και κάποιος είπε απευθείας στο συγγραφέα, ότι προηγήθηκε δυστυχώς του βιβλίου η ταινία του Όλιβερ Στόουν JFK. Υπήρχε όμως και κάτι άλλο και στις λίγες κουβέντες που πρόλαβα να πάρω από τον Μέιλερ είδα μια πικρία. Στ' αρχεία της Γκα-Γκε-Μπε δε βρήκε το λαυράκι που περίμενε να βρει. Ουσιαστικά δε βρήκε τίποτα το συγκλονιστικό, το αποκαλυπτικό. Οι σοβιετικές υπηρεσίες απλώς θεωρούσαν τον Λι Όσβαλντ άνθρωπο της CIA! Έτσι η μορφή που είχε υπόψη του να δώσει αρχικά στο μυθιστόρημα άλλαξε αναγκαστικά στην πορεία. Το αποτέλεσμα ήταν το συμπέρασμα του βιβλίου να συνταυτιστεί ουσιαστικά με το πόρισμα της Ειδικής Επιτροπής, που θεωρούσε τον Όσβαλντ μόνο υπεύθυνο για τη δολοφονία.

Λέω στο Νόρμαν Μέιλερ, ότι το «Φάντασμα του Χάρλοτ» κυκλοφόρησε και στα Ελληνικά. Δεν το γνώριζε. Αρκείται απλώς να πει με πικρία ότι ο κόσμος δε διαβάζει πια τα χοντρά βιβλία.

...Δεν υπάρχει περίπτωση να χαθεί κανείς στο Μανχάταν. Όλοι οι δρόμοι ακολουθούν μια ευθεία. Είτε οριζόντια θα 'ναι είτε κάθετη. Αυτό φυσικά επιτρέπει το χειμώνα στον παγωμένο άνεμο του Ωκεανού να φυσάει ανεμπόδιστα απ' τη μια άκρη μέχρι την άλλη. Είναι τότε που οι άστεγοι δεν ξέρουν πού να κρυφτούν. Κι έτσι όπως τους κυνηγούν από παντού, εγκαταλείπουν τη μεγαλούπολη και βρίσκουν καταφύγιο σε πιο ζεστούς και άκαρδους τόπους. Πάντως είναι αλήθεια ότι στη διάρκεια των χρόνων που απουσίασα, οι θλιβερές αυτές φιγούρες που τις έβλεπες πρωί-πρωί να ξετρυπώνουν από τους υπόγειους, τις εσοχές των καταστημάτων, λιγότεσαν αισθητά. Οι άλλοι φυσικά με τις χαρτονένιες ταπελίτσες «Βοήθεια - Aids» είναι ακόμη εκεί, για να θυμίζουν πως μια ιστορία ποτέ δεν τελειώνει με μια οριζόντια αφήγηση.